

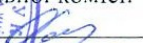
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

ПОГОДЖЕНО

на засіданні вченої ради
мистецького факультету
Протокол № 5 від «29» грудня 2020 року
Декан Т.В. Фурсикова

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ЦДПУ імені Володимира Винниченка
від «30» грудня 2020 року № 45-ур
Голова приймальної комісії
В.б. ректора О. А. Семенюк

Обговорено і затверджено
на засіданні кафедри
музичного мистецтва та методики музичного виховання
Протокол № 5 від «22» грудня 2020 року
Завідувач кафедри В.Ф. Черкасов

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

з теорії і методики музичної освіти

для осіб, які вступають на I курс

денної/заочної форми навчання

для здобуття освітнього ступеня (рівня) «Магістр»

зі спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фахове випробування – форма вступного випробування, яка передбачає перевірку здатності вступника до опанування навчальної програми на основі здобутих раніше компетентностей.

Програма фахового випробування з теорії і методики музичної освіти складена для абітурієнтів, які вступають на I курс з нормативним терміном навчання зі спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) магістерського рівня вищої освіти. Для здобуття ступеня магістра приймаються особи, які здобули раніше освітній ступінь (рівень) бакалавра або вищий ступінь (рівень).

Програма фахового вступного випробування з теорії і методики музичної освіти віддзеркалює процес базової підготовки фахівців зі спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) / напряму підготовки 6.020204 Музичне мистецтво* – освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр» та спеціальності 7.02020401 Музичне мистецтво (за видами)* – освітньо-кваліфікаційний рівень «Спеціаліст». Викладання мистецьких дисциплін у закладах освіти і культури, музично-виховна, культурно-просвітницька та організаційна діяльність потребуватиме не лише знання особливостей і природи теорії і методики музичної освіти, уявлення складного процесу роботи з класом, володіння педагогічною технікою, мистецтвом керування художніми колективами, але й уміння аналізувати, відбирати та прогнозувати роботу з художньо-естетичного виховання молоді.

Форма проведення фахового вступного випробування з теорії і методики музичної освіти – **письмове опитування за білетами**, за змістом поданої нижче програми.

У результаті опитування вступник повинен виявити **знання**: змісту програми, мати системні, повні, міцні знання в обсязі та в межах вимог програми, усвідомлено використовувати їх у розв'язанні актуальних проблем розвитку музично-педагогічної освіти, при аналізі навчально-методичних матеріалів, навчальних планів і навчальних програм робити правильні висновки, приймати обґрунтовані рішення.

уміти: досконало володіти понятійним апаратом, мати сформовані міцні практичні навички з подальшого самостійного опрацювання теоретичних питань, уміти самостійно аналізувати та застосовувати історико-педагогічний досвід для вирішення нестандартних завдань, уміти оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно добирати та користуватися джерелами інформації й архівними матеріалами.

Зміст вступного випробування «Теорія і методики музичної освіти» віддзеркалює систему компетенцій фахівця: освітніх, професійних, загальнонаукових, соціально-особистісних тощо.

Освітні та професійні компетентності:

здатність (до):

- оволодіння теоретично-методичними знаннями з теорії музичної освіти;
- аналізу здобутків європейської музичної педагогіки;

- засвоєння сучасних тенденцій розвитку музичної освіти та сучасних підходів до проблеми розвитку музичних здібностей дітей;
- вивчення та систематизації знань зі змісту державних документів, які визначають сутність музичної освіти;
- практичного використання засвоєних професійно профільованих знань в галузі методики музичного навчання;
- дослідницької самостійної роботи;
- до самоаналізу, саморозвитку у процесі вивчення даної дисципліни.

Загальнонаукові компетентності:

здатність використовувати:

- базові уявлення про основи філософії, психології, педагогіки, соціології, що сприяють розвиткові загальної культури та соціалізації особистості;
- базові знання з музичної педагогіки та методики музичного виховання в обсязі, необхідному для володіння дидактичним та методичним апаратом відповідної галузі знань, здатність використовувати їх в обраній професії;
- базові знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій.

Соціально-особистісні компетентності:

здатність (до):

- навчання;
- креативності, системного, творчого мислення;
- адаптивності і комунікабельності.

Структура екзаменаційного білету охоплює теоретичний та практичний складники:

- теоретична частина містить два питання з теорії і методики музичної освіти.
- практична частина передбачає ілюстрацію твору шкільного пісенного репертуару та обґрунтування методики роботи над шкільною піснею.

Тривалість підготовки письмової відповіді за змістом усіх питань екзаменаційного білету до **2-х астрономічних годин**.

Система оцінювання 200-бальна, мінімальна кількість балів, за якої абітурієнт допускається до участі в конкурсному відборі – від 100 балів.

2. ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Тема 1. Теорія і методика музичної освіти в системі педагогічних наук. Її предмет і завдання

Тема: 2. Мета й завдання, зміст загальної музичної освіти

1. Мета загальної музичної освіти
2. Основні завдання в галузі художньо-естетичного виховання молоді
3. Зміст загальної музичної освіти

Тема 3. Ретроспективний аналіз вітчизняних і зарубіжних систем масового музичного виховання

1. Становлення і розвиток вітчизняної музичної освіти в різні історичні періоди

2. Педагогічні ідеї українських музикантів-педагогів кінця ХІХ – початку ХХ століття
3. Педагогічні ідеї українських музикантів-педагогів кінця ХІХ – початку ХХ століття
4. Провідні педагогічні ідеї сучасних науковців у галузі загальної музичної освіти на межі ХХ – ХХІ століть
5. Європейські системи масового музичного виховання

Тема: 4. Музично-освітня система України в другій половині ХХ століття

1. Періодизація музично-освітньої системи в Україні в другій половині ХХ століття
2. Порівняльна характеристика шкільних програм з музично-естетичного виховання молоді другої половини ХХ століття
3. Характеристика шкільних програм з художньо-естетичного виховання молоді на межі двох тисячоліть

Тема 5. Урок музики в сучасній загальноосвітній школі

1. Урок музики як основна форма організації навчально-виховного процесу
2. Специфічні особливості уроку музики
3. Класифікація уроків музики
4. Сценарій уроку, його складові та структурні компоненти
5. План-конспект уроку музики

Тема 6. Сучасні інтерактивні музично-педагогічні технології

1. Аналіз феномена «музично-педагогічні технології»
2. Сприймання музики
3. Вокально-хорова робота
4. Розспівування класу
5. Робота над шкільним пісенним репертуаром
6. Музично-теоретична підготовка
7. Імпровізація
8. Гра на музичних інструментах
9. Музично-пластична діяльність

Тема 7. Принципи та методи музичного навчання в сучасних загальноосвітніх навчальних закладах

1. Порівняльна характеристика різних підходів до визначення принципів музичного навчання
2. Принципи музичного навчання
3. Інтерактивні методи музичного навчання

Тема 8. Методика викладання музики в 1–2 класах

1. Особливості психофізіологічного розвитку учнів 1–2 класів
2. Виявлення рівня розвитку індивідуальних музичних здібностей дітей
3. Формування навичок сприймання творів музичного мистецтва
4. Вокально-хорове виховання учнів 1–2 класів і розвиток музично-слухових уявлень

5. Вивчення основ нотної грамоти
6. Музично-пластична діяльність і розвиток чуття ритму в молодших школярів

Тема 9. Методика викладання музики в 3–4 класах

1. Особливості психофізіологічного розвитку учнів 3–4 класів
2. Формування вокально-хорових навичок учнів у процесі роботи над шкільним пісенним репертуаром
3. Робота вчителя над удосконаленням навичок сприймання музики
4. Музично-ритмічні рухи та музично-пластичне інтонування на уроках музики в 3–4 класах

Тема 10. Методика викладання музичного мистецтва в 5–6 класах

1. Особливості психофізіологічного розвитку учнів 5–6 класів
2. Удосконалення вокально-хорових навичок учнів на уроках музичного мистецтва
3. Підходи до реалізації змісту шкільної програми зі слухання музики
4. Музично-теоретична підготовка учнів 5–6 класів

Тема 11. Методика викладання музичного мистецтва в 7–8 класах

1. Особливості психофізіологічного розвитку учнів 7–8 класів
2. Проблеми вокально-хорового виховання підлітків на уроках музичного мистецтва
3. Поглиблення знань, формування вмій і навичок у галузі сприймання музики
4. Музично-теоретична підготовка учнів середніх класів

Тема 12. Зміст й організація позакласної діяльності учнів загальноосвітніх навчальних закладів

1. Масові форми роботи з художньо-естетичного виховання молоді

Тема 13. Гурткові форми позакласної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах

1. Хорові колективи
2. Оркестрові колективи
3. Гуртки сольного співу
4. Фольклорні ансамблі та ансамблі народної музики
5. Індивідуальне навчання гри на музичних інструментах

Тема 14. Компаративний аналіз досвіду художньо-естетичного виховання молоді за рубежем

1. Музика в системі шкільної освіти країн Західної Європи
2. Система шкільної музичної освіти в Австралії, США, Японії
3. Загальна музична освіта в скандинавських країнах
4. Загальна музична освіта в скандинавських країнах

Питання до фахового вступного випробування

1. Мета і завдання художньо-естетичного виховання учнів молодших і середніх класів.
2. Формування вокально-хорових навичок учнів на уроках музичного мистецтва. Їх значення для подальшого художньо-естетичного виховання і самовиховання молоді.

3. Порівняльна характеристика підходів до визначення принципів музичного навчання.
4. Урок музики як основна форма організації навчально-виховного процесу.
5. Принципи і методи побудови з програми “Музики” для загальноосвітніх шкіл сформульовані Д.Б.Кабалевським.
6. Сценарій уроку, його складової та структурні компоненти.
7. Особливості адаптованого варіанту програми “Музика” (1981 р.) для шкіл України.
8. Розвиток музичних здібностей школярів як педагогічна проблема.
9. Створення концепції художньо-естетичного виховання молоді.
10. План-конспект уроку музики.
11. Музично-ритмічні рухи як складова частина уроку музичного мистецтва в загальноосвітніх навчальних закладах.
12. Причини фальшивого співу і методика роботи з “гудошниками”.
13. Гра на елементарних музичних інструментах і методика опанування цією діяльністю.
14. Мета загальної музичної освіти.
15. Розвиток творчої активності учнів в процесі імпровізації на уроках музичного мистецтва в загальноосвітніх навчальних закладах.
16. Методика інтерпретації творів музичного мистецтва.
17. Формування навичок сприймати та інтерпретувати музичні твори.
18. Основні завдання в галузі художньо-естетичного виховання
19. Зміст поняття “музична грамотність” та її роль в досягненні цілісності уроку, вивчення основ музичної грамоти і сольфеджування.
20. Основні методичні положення В.М.Шацької, їх реалізація в діяльності дитячої колонії “Бодрая жизнь”.
21. Складання плану-конспекту уроку музичного мистецтва в загальноосвітньому навчальному закладі.
22. Зміст загальної музичної освіти.
23. Характеристика шкільних програм з художньо-естетичного виховання молоді на межі двох тисячоліть.
24. Інтерактивні методи музичного навчання.
25. Європейські системи масового музичного виховання.
26. Ретроспективний аналіз педагогічних систем масового музичного виховання ХХ століття.
27. Принципи планування роботи вчителя музичного мистецтва в загальноосвітніх навчальних закладах.
28. Формування навичок сприймання музики, основні етапи ознайомлення з музичним твором.
29. Характеристика сучасних музично-педагогічних технологій.
30. Гурткові форми позакласної роботи з художньо-естетичного виховання молоді.
31. Проблеми оглядів-конкурсів художньої самодіяльності в сучасних загальноосвітніх навчальних закладах.
32. Музично-теоретична підготовка учнів середніх класів.

33. Специфічні особливості уроку музики.
34. Нові дослідження в галузі теорії і методики музичної освіти.
35. Методика викладання музичного мистецтва в 7-8 класах загальноосвітніх навчальних закладів.
36. Основні вимоги до уроків музичного мистецтва і підготовки вчителя-музиканта.
37. Періодизація музично-педагогічної системи України другої половини ХХ століття.
38. Підходи до реалізації змісту шкільної програми із слухання музики.
39. Запровадження методів навчання на уроках музичного мистецтва в загальноосвітніх навчальних закладах.
40. Проблеми вокально-хорового виховання підлітків на уроках музичного мистецтва.
41. Методика викладання музичного мистецтва в 1-2 класах загальноосвітніх навчальних закладів.
42. Сценарій уроку, його складової та структурні компоненти.
43. Методика викладання музичного мистецтва в 3-4-х класах загальноосвітніх навчальних закладів.
44. План конспект уроку музики.
45. Становлення і розвиток вітчизняної музичної освіти у 50-80-х роках ХХ століття.
46. Мета загальної музичної освіти.
47. Розвиток вітчизняної музичної освіти кінця ХХ початок ХХІ століть.
48. Основні завдання в галузі художньо-естетичного виховання молоді.
49. Зміст принципів музичного навчання.
50. Інтерактивні методи музичного навчання.
51. Методика викладання музичного мистецтва в 5-6 класах загальноосвітніх навчальних закладів.
52. Зміст загальної музичної освіти.
53. Педагогічні ідеї українських музикантів-педагогів кінця ХІХ-початку ХХ століття.
54. Особливості психофізичного розвитку учнів 1-2 класів, їх вплив на музично-творчий розвиток учнів.
55. Порівняльна характеристика шкільних програм з музично-естетичного виховання молоді другої половини ХХ століття.
56. Музика в системі шкільної освіти країн Західної Європи.
57. Представники вітчизняної системи музично-естетичного виховання молоді ХХ століття.
58. Підходи до реалізації змісту шкільної програми зі слухання музики.
59. Провідні педагогічні ідеї сучасних науковців у галузі сучасної музичної освіти на межі ХХ-ХХІ століть.
60. Музично-теоретична підготовка учнів середніх класів.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ ВСТУПНИКА

Загальні критерії оцінювання успішності вступників оцінюються за 200-бальною шкалою. Мінімальна кількість балів, за якої вважається, що абітурієнт склав випробування – 100 балів.

Критерії оцінювання

«200 балів» ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

«171-199 балів» ставиться за вияв абітурієнтом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді вступника наявні незначні помилки.

«101-170 балів» ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але вступник спроможний усунути.

«100 балів» виставляється вступникові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.

«1-99 балів» виставляється вступникові, оцінка не задовільно відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу не відповідає вимогам вступу, не допускається до вступних іспитів.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Абдуллин Э.Б., Николаева Е.В. Теория музыкального образования: Учебник для студ. высш. пед. учеб. заведений / Э.Б. Абдуллин, Е.В. Николаева. – М.: Издательский центр «Академия», 2004. – 336 с.
2. Апраксина О.А. Методика музыкального воспитания в школе: Учеб. пособие для студетов пед. ин-тов по спец. № 2119 «Музыка и пение». – М.: Просвещение, 1983. – 224 с., нот. ил.
3. Гадалова І.М. Методика викладання музики у початкових класах: Навч. посібник. – К.: ІСДО, 1994. – 272 с.
4. Дмитриева Л.Г., Черноиваненко Н.М. Методика музыкального воспитания в школе: Учеб. для учащихся пед. уч-щ по спец. 03.05.00 «Муз. воспитание», 03.07.00 «Преподавание в нач. классах общеобразоват. шк.». – М.: Просвещение, 1989. – 207 с.: ил. ISBN 5-09-000898-1
5. Масол Л.М. Загальна мистецька освіта: теорія і практика: монографія / Л.М. Масол. – К.: Промінь, 2006. – 432 с.
6. Осеннева М.С., Безбородова Л.А. Методика музыкального воспитания младших школьников: Учеб. пособие для студ. нач. фак. педвузов. – М.: Издательский центр «Академия», 2001. – 368 с.

7. Олексюк О.М. Музична педагогіка: Навчальний посібник. – К.: КНУКіМ, 2006. – 188 с.
8. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). – К.: Освіта України, 2008. – 274 с.
9. Печерська Е.П. Уроки музики в початкових класах: Навч. посібник. – Київ: Либідь, 2001. – 272 с.
10. Пігров К. Керування хором. – К.: 1962. – 286 с.
11. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Художньо-естетичний цикл 5–11 класи. Навчально-практичне видання. – К.: ВТФ «Перун», 2005. – 233 с.
12. Ростовський О.Я. Методика викладання музики у початковій школі: Навч. – метод. посібник. – 2-е вид., доп. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. – 216 с.
13. Ростовський О.Я. Методика викладання музики в основній школі: Навч.-метод. посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. – 272 с.
14. Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти: Навч.-метод. посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. – 640 с.
15. Черкасов В.Ф. Теорія і методика музичної освіти. Навч. посібник. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2014. – 520 с.